

Rekomendacje projektu „Społeczni ekodoradcy” dla Miasta Torunia odnośnie działań, koniecznych do podjęcia w celu przyspieszenia tempa wymiany bezklasowych pieców na paliwa stałe w Toruniu

**Ruszamy do walki
ze smogiem w Toruniu**

Projekt „Społeczni ekodoradcy” został przeprowadzony w okresie od listopada 2022 roku do stycznia 2024 roku przez partnerów Bydgoski Alarm Smogowy, Pracownię Zrównoważonego Rozwoju oraz Wydział Środowiska i Ekologii Urzędu Miasta Torunia. Projekt był finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny.

W ramach projektu zrekrutowano kilkunastoosobową grupę społeczników zainteresowanych poprawą jakości powietrza w swoich okęgach. Po odpowiednim przeszkoleniu ‘społeczni ekodoradcy’ pukali od drzwi do drzwi, aby poinformować właścicieli przestarzałych pieców o wchodzącym w życie zakazie użytkowania bezklasowych pieców na paliwa stałe, o dostępnych dotacjach oraz o możliwości skorzystania z pomocy punktu doradczego obsługiwane przez Urząd Miasta Torunia.

W oparciu o zdobytą przez ‘społecznych ekodoradców’ wiedzę i doświadczenia w pracy w terenie, wspólnie z partnerami projektu sformułowaliśmy rekomendacje dotyczące działań koniecznych do podjęcia w celu przyspieszenia tempa wymiany bezklasowych pieców w Toruniu.

Zwracamy się z prośbą o rozpatrzenie zaproponowanych kierunków działań oraz ich ujęcie w postaci odpowiednich zapisów w dokumentach strategicznych Miasta Torunia, takich jak Program Ochrony Środowiska, Miejski Plan Adaptacji do Zmian Klimatu, Program Ochrony Powietrza, a także ich wdrażanie poprzez działania wydziałów urzędu miasta i jednostek miejskich.

Rekomendacje z zakresu informowania, doradztwa i wspierania mieszkańców w procesie wymiany ogrzewania:

1. Mieszkańcy planujący wymienić przestarzałe piece i kotły potrzebują porady odnośnie wyboru wykonawców usługi. W tym celu konieczne jest stworzenie rejestru firm świadczących usługi instalatorskie w województwie i jego skutecznego upowszechnienie. Mieszkańcy powinni mieć łatwy dostęp do co najmniej kilku wykonawców tak, aby uzyskać co najmniej kilka ofert na usługę wymiany ogrzewania.
2. Doradztwo mobilne i bezpośrednie jest najskuteczniejszą formą informowania o obowiązujących przepisach antysmogowych, konieczności wymiany ogrzewania, dostępnych dotacjach. Ponieważ część mieszkańców nie jest świadoma zakazu użytkowania bezklasowych pieców, istnieje potrzeba rozwoju form doradztwa mobilnego przez Miasto Toruń, tak aby dotrzeć bezpośrednio do wszystkich właścicieli pieców.
3. Ważne jest, aby ekodoradcą były osoby wykwalifikowane i nie związane z Urzędem Miasta Torunia. Urzędnicy przyjmujący wnioski o dotację i je rozliczający powinni pozostać niezależni, nie powinni bezpośrednio doradzać w niektórych kwestiach, np. w kwestii wyboru wykonawców.
4. Najbardziej pożądaną informacją dla osób, które zastanawiają się nad wymianą źródła ogrzewania jest szacunkowy koszt instalacji oraz koszty ogrzewania po wymianie źródła ogrzewania. Tego typu informacje powinny być nieodłączną częścią ekodoradztwa. Należałoby zadbać o to, aby kalkulatory szacowania kosztów ogrzewania byłyby łatwo dostępną informacją dla mieszkańców oraz osób pracujących w urzędach.
5. Ekodoradcy powinni współpracować ze Strażą Miejską. Kontrolowani przez Straż Miejską posiadacze pieców na paliwa stałe powinni być odsyłani bezpośrednio do ekodoradców w celu uzyskania odpowiedniej pomocy przy wyborze źródła ogrzewania oraz załatwianiu formalności z uzyskaniem pozwoleń oraz dofinansowania.
6. Praca mobilnego ekodoradcy pukającego od drzwi do drzwi jest pracą bardzo wymagającą i stresującą, dlatego mobilni ekodoradcy powinni być odpowiedni wynagradzani.
7. W przypadku najemców mieszkań socjalnych i komunalnych motywacja do wymiany ogrzewania jest znikoma. Dodatkowo biorąc pod uwagę niskie uposażenie tej grupy mieszkańców konieczne są wyższe kwoty dofinansować do wymiany ogrzewania lub odpowiednie zachęty w postaci obniżenia czynszu na okres kilku lat.